

Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enwau Eraill		0

TGAU

4271/51

HANES**UNED 1/UNED 2: Oes Elisabeth, 1558-1603**

P.M. DYDD LLUN, 2 Mehefin 2014

1 awr 15 munud

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	25	
2.	15	
3.	10	
SAG	3	
Cyfanswm	53	

4271
510001**CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR**

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch BOB cwestiwn ar y papur arholiad.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Defnyddiwch daflenni ychwanegol os nad oes digon o le yn y llyfryn hwn. Ysgrifennwch eich enw ar ben pob taflen ychwanegol, gan ddangos yn glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhwch y taflenni ychwanegol y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Cofiwch y bydd ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn cael ei ystyried wrth asesu'r atebion sy'n gofyn am ysgrifennu estynedig, sef cwestiynau 1(d) a 3.

Hefyd, bydd eich gallu i sillafu, atalnodi a defnyddio gramadeg yn gywir yn cael ei asesu yn eich ateb i gwestiwn 3.

Atebwch **bob** cwestiwn.

CWESTIWN 1

Mae'r cwestiwn hwn yn ymchwiliad i dueddiadau gwleidyddol a chymdeithasol yn oes Elisabeth. [25]

Astudiwch y ffynonellau isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn pob ffynhonnell.

Ffynhonnell A

[Darlun yn dangos un o'r chwaraeon creulon yn oes Elisabeth]

(a) Beth mae Ffynhonnell A yn ei ddangos i chi am chwaraeon creulon yn oes Elisabeth?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Roedd plastai mawr yn y wlad fel *Hardwick Hall* yn enwog am fod ganddyn nhw ‘fwy o wydr nag o wal’ (*‘more glass than wall’*). Roedd hynny’n dangos pa mor dda roedd pobl oes Elisabeth yn gallu defnyddio briciau a cherrig i adeiladu plas mawreddog. Roedd y plastai yn cynnwys dodrefn/celfi, paentiadau, carpedi a thapestrïau drud, ac felly roedd pobl oes Elisabeth yn mwynhau bywyd mwy cysurus na’r oesoedd cynharach.

(b) Defnyddiwch y wybodaeth yn Ffynhonnell B a'r hyn rydych chi'n ei wybod i egluro pam roedd y bobl gyfoethog yn adeiladu plastai mawr yn y wlad (*large country houses*) a phlasau (*mansions*) yn ystod oes Elisabeth. [4]

TUDALEN WAG

4271
510005

Ffynhonnell CH

[Un o nifer o bortreadau swyddogol o Elisabeth I a gafodd eu peintio i ddathlu gorchfygiad (*defeat*) Armada Sbaen yn 1588]

- (ch) Pa mor ddefnyddiol yw Ffynhonnell CH i hanesydd sy'n astudio pŵer Elisabeth fel Brenhines Lloegr? [6]

[Eglurwch eich ateb drwy ddefnyddio'r ffynhonnell a'r hyn rydych chi'n ei wybod.]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DIWEDD CWESTIWN 1

CWESTIWN 2Arholwr
yn unig**Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am grefydd yn oes Elisabeth.****[15]****(a)** Disgrifiwch Ardrefniant Crefyddol 1559.**[4]**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Eglurwch pam daeth y Piwritaniaid yn fygythiad i Elisabeth.

[5]

Arholwr
yn unig

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- (c) Pam roedd Mari Brenhines y Sgotiaid yn bwysig yn y cynllwynion Catholig yn erbyn Elisabeth? [6]

Arholwr
yn unig

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DIWEDD CWESTIWN 2

TUDALEN WAG